

Aan : AB
Datum vergadering : 2 juli 2021
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Frans Wieles
Onderwerp : Definitieve begroting 2022 en Ontwerpbegrotingswijziging 2021
Bijlage(n) : 1) Definitieve begroting 2022
: 2) Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2021
: 3) Overzicht en reactie zienswijzen op ontwerpbegroting 2022 (volgt)
: 4) Brief aan raden (volgt)

1. Inleiding

Op 28 april 2021 stelde het AB de Ontwerpbegroting 2022 vast en bood deze voor zienswijze aan de raden aan, waarna op 2 juli het AB een definitieve begroting zal vaststellen. Het AB gaf aan dat daarvoor, in samenspraak met het controllersoverleg en AOJ, dient te worden bekeken hoe met een aantal ontwikkelingen wordt omgegaan teneinde een reële en evenwichtige definitieve begroting 2022 te kunnen vaststellen. De Ontwerpbegroting 2022 volgt immers strak de Kadernota 2022 en houdt daardoor geen rekening met mogelijke groei sinds 2019, de mede door Corona in ernst toegenomen problematiek van de wachttijden en de mogelijkheden van extra (incidentele) middelen in verband daarmee. In samenspraak met Controllersoverleg en AOJ is dit verder onderzocht. De uitkomsten zijn beschreven in deze agendapost.

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- Vaststelling van de Begroting 2022 met inachtneming van de wijzigingen ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2022
- Vaststelling van de Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2021
- Vaststelling van de aanbiedingsbrief aan de raden
- Mandatering van het DB om de tarieven en budgetafspraken aan te passen ter uitvoering van deze begrotingsbesluiten

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. Toelichting

Hoofdlijn

1. De ontwerpbegroting 2022 was opgesteld in lijn met de Kadernota 2022, waarin onder meer doorvoering van de taakstellingen, een budget voor transformatie/innovatie, verschuiving van B naar C, experimenteerruimte voor Capelle en Krimpen, het overhevelen van de GI-drangtaak naar gemeenten.
2. Voorgesteld wordt om de begroting 2021 en de ontwerpbegroting 2022 aan te passen. Dit is nodig omdat reële budgetten de samenwerkende gemeenten in staat stellen om de gezamenlijke opdrachten uit te voeren, waaronder de aanpak van de wachttijden die onacceptabel lang zijn geworden.
3. Voor een reële begroting moet er geld bij, maar daartegenover staat (voor 2022) dat minder geïndexeerd hoeft te worden. De budgetten Pleeghulp en ASR worden verhoogd omdat uit inhoudelijke analyse van de realisatiecijfers, rekening houdend met de taakstellingen blijkt, dat anders een tekort onvermijdelijk is. Voor andere budgetten wordt het risicoprofiel aangescherpt.
4. Om de Corona impact en oplopende wachttijden aan te pakken moet meer regionaal gecontracteerde jeugdhulp worden ingezet. Er is een plan in vergaand stadium om deze extra inzet zo beheerst, efficiënt en effectief mogelijk te doen. De rijksoverheid heeft eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld deels heel specifiek voor dit doel (naast andere lokale bestedingsdoelen). Op dat deel van die extra middelen doet de GRJR een beroep.
5. Omdat deze middelen ontoereikend zijn voor een structurele aanpak, maar het project wachttijdenaanpak wel moet worden doorgezet, zal er in 2022 een incidenteel begrotingstekort zijn. Als meer bekend is over extra rijksmiddelen zal de GRJR een voorstel voor begrotingswijziging 2022 voor zienswijze aan de raden voorleggen.
6. Bij de verdeling van de extra uitgaven voor Pleeghulp en ASR wordt conform afgesproken spelregels de vlaktaks toegepast. **De extra bijdrage voor aanpak wachttijden wordt, in afwijking hiervan, bepaald naar rato van de incidentele ophoging van de algemene uitkering zodat dit voor de gemeenten zo budgettair neutraal mogelijk is.** Iedere gemeente betaalt uiteindelijk alleen voor hulp aan 'eigen kinderen' maar fluctuaties worden over meerdere jaren uitgesmeerd. Door de begrotingsophoging zullen gemeenten meer moeten bijdragen ook al zijn er misschien relatief weinig 'eigen kinderen' op de wachtlijst. Dat teveel betaalde wordt dus door de vlaktaks later weer gecorrigeerd.
7. In de voorstellen ondervangen we de nadelige korte termijn effecten voor gemeenten (effect vlaktaks, extra inleg), door rekening te houden met de aangekondigde extra rijksmiddelen waaruit de nu gevraagde extra bijdrage voor de wachttijdenaanpak kan worden opgevangen.

Zie verder de bijlage in deze agendapost voor uitgebreidere toelichting.

4. Consequenties

Financiële consequenties:

In de begroting 2022 zijn de uitgangspunten van de Kadernota 2022 verwerkt en daar bovenop enkele ontwikkelingen ná Kadernota die de begroting 2021 en 2022 beïnvloeden. Dit levert het volgende verloop op ten opzichte van de primaire begroting 2021:

Mutaties	Mutaties +	Mutaties -	Begroting
Begroting 2021 inclusief taakstelling jaarschijf 2021			246.686.158
Taakstelling jaarschijf 2022			-2.684.697
Vertrekpunt voor Begroting 2022			244.001.461
1 Taakstelling 2022 verwerken over percelen A-E	5.369.394	-5.369.394	
2 Voorziening Transformatie en innovatie t.l.v. percelen A t/m E	2.000.000	-2.000.000	
3 Schuif van B naar C zit al in Raming	0		
4 Perceel E Experimenteerruimte Capelle & Krimpen		-620.000	
5 Gl ; vervallen drangtaak		-3.800.000	
6a Percelen A t/m I indexatie 3,24% voor 90% en 1,73% voor 10%	7.467.582		
6b Indexeren met 2,01% definitieve OVA2021 ipv voorlopige OVA2021 3,24%		-2.676.146	
7 Bedrag onvoorzien (Risico's Jeugdhulp 1,5% totale begroting excl Uitv)		-65.452	
8 Uitvoerings kosten Indexatie 1,9%	75.932		
9 Informatievoorziening en inkoop	250.000		
10 Programmteam Regio-agenda	200.000		
11a Reële begroting A Pleeghulp	1.600.000		
11b Reële begroting ASR	805.000		
12 Projectmatige aanpak wachttijden	15.000.000		
Totaal mutaties			18.236.917
Begroting 2022			262.238.378

De rood gemarkeerde wijzigingen betreffen nieuwe ontwikkelingen ná Kadernota die doorwerken in de begrotingen 2021 (ontwerpbegrotingswijziging) en 2022 (van ontwerp- naar definitieve begroting). Onderstaand overzicht geeft een opsomming van deze wijzigingen:

Mutaties begrotingswijziging 2021 en van ontw naar def Begroting 2022

	Aard	2021	2022	2023
Mutatie lasten				
Indexatie met definitieve Ova 2021 (2,01%)	Structureel		-€ 2.676.145	
Reële begroting A. Pleeghulp	Structureel	€ 2.200.000	€ 1.600.000	
Reële begroting I2. ASR	Structureel	€ 780.000	€ 805.000	
E. Ambulante spoedhulp toename i.v.m. Corona en wachttijden	Incidenteel	€ 4.000.000	€ 0	
E. Project Aanpak Wachttijden	Incidenteel	€ 7.500.000	€ 15.000.000	PM
Subtotaal		€ 14.480.000	€ 14.728.855	
Mutatie baten				
Aanpassing inleg tbv Pleeghulp en ASR en indexatiepercentage	Structureel	€ 2.980.000	-€ 271.145	
Te verwachten bijdrage uit specifieke uitkering (SPUK) voor spoedhulp	Incidenteel	€ 4.000.000	€ 0	
Verhoging inleg tbv Project Aanpak Wachttijden (uit ophoging AU meicirculaire)	Incidenteel	€ 7.500.000	€ 7.500.000	PM
Subtotaal		€ 14.480.000	€ 7.228.855	
Mutatie saldo				
Structureel		€ 0	€ 0	
Incidenteel		€ 0	-€ 7.500.000	PM
Totaal		€ 0	-€ 7.500.000	PM

De inleg per gemeente voor 2021 resp. 2022 wordt hierop aangepast, zie hiervoor de vast te stellen documenten. **Voor de tabellen pwaarin de aangepast inleg is opgenomen, zal nog een erratum volgen zodra de details van de verdeling van de incidentele extra middelen uit de algemene uitkering en van de definitief vastgestelde jaarrekening 2020 bekend zijn.**

NB. Een of enkele deelnemende gemeenten hebben de wens geuit om de inlegberekening (vlaktaks) voor 2021 bij deze begrotingswijziging te corrigeren voor definitieve eindafrekeningen. Omdat dit een complexe berekening is, verder uitzoekwerk vergt en alle gemeenten raakt, is de GRJR op dit moment niet in de gelegenheid om aan deze wens te voldoen. Deze correcties zullen worden meegenomen bij de te verwachten definitieve afronding van de vlaktakssystematiek t/m 2022 zoals zal worden voorgesteld in de Kadernota 2023.

Naast de directe financiële consequenties worden de volgende risico's in de risicoparagraaf in begrotingen opgenomen:

- Taakstellingseffect op uitgaven B en C vallen tegen doordat snellere uitstroom naar andere voorzieningen niet of later optreedt
- Tegenvallende uitgaven LTA en BRP door moeilijke voorspelbaarheid en beheersbaarheid van het gebruik
- Extra subsidienoodzaak JBRR indien overgang dwangtaken en ontwikkeling ondersteuningsproduct moeilijker verlopen dan voorzien
- Extra subsidienoodzaak VTRR indien mede door Corona het aantal meldingen en uit te voeren adviezen en onderzoeken in aanzienlijke mate stijgt
- Het ontstaan van een dekkingstekort doordat het aandeel in de specifieke uitkering voor spoedhulp lager is dan de verwachte €4,0 miljoen
- Het ongedekte deel van de incidentele kosten 2022 voor het Project Aanpak Wachttijden komt door de begrotingsvaststelling voor rekening van de deelnemende gemeenten. In het kader van de VNG-lobby (o.b.v. AEF-onderzoek) worden structurele extra middelen verwacht waarmee deze incidentele kosten in 2022 kunnen worden opgevangen. Het risico dat deze dekking niet beschikbaar komt ligt na vaststelling van de GR-begroting bij de gemeenten.

Personele consequenties:

N.v.t.

Juridische consequenties:

N.v.t.

5. Vervolprocedure

Communicatie:

De samenwerkende gemeenten in de Jeugdhulpregio Rijnmond stellen een behoedzame maar realistische begroting vast waarmee de uitdagingen van oplopende wachttijden en impact van Corona kunnen worden aangepakt.

Planning:

23 juni	Technisch inloopspreekuur jaarstukken 2020, eerste begrotingswijziging 2021 en definitieve begroting 2022
2 juli	AB
3 juli	verzending begroting 2022 naar provincie en raden Start zienswijzprocedure 1 ^e begrotingswijziging 2021

UITGEBREIDE TOELICHTING

Begrotingskaders/uitgangspunten

Het bestuur van de GRJR streeft ernaar om te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan begrotingsbesluiten van gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden zoals de GRJR gelden, en waarop Gedeputeerde staten van de provincie (GS) toezien:

1. De vastgestelde begroting is structureel en reëel in evenwicht:
 - *Als structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht.* Dit geldt per jaarschijf van de begroting en de meerjarenraming. Dit betekent ook dat een begroot tekort acceptabel kan zijn als dat samenhangt met aantoonbaar incidentele lasten, voorzien van een deugdelijke toelichting.
 - *Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.* Hierbij geldt dat voorziene verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar in acht moeten worden genomen (voorzichtigheidsbeginsel). Het is niet toegestaan om vooruit te lopen op toekomstige positieve resultaten (dit realisatiebeginsel is onderdeel van het voorzichtigheidsbeginsel).
2. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing biedt inzicht in welke mate de GR in staat is om risico's financieel op te vangen. Als inhoudelijk uitgangspunt conform de Kadernota 2022 geldt hierbij, dat de GRJR slechts in beperkte mate de risico's afdekt met gemeentelijke bijdragen voor het budget Risico's Jeugdhulp (bedrag onvoorzien).

Reëel prijspeil / lager indexatiepercentage

In de Ontwerpbegroting is aangegeven dat definitieve indexatie in de begroting 2022 zal plaatsvinden met de in juli bekende (dan vermoedelijk definitieve) percentages OVA en PPC. In de ontwerpbegroting is gerekend met het voorlopige OVA21-percentage (3,24%). Eind mei publiceerde de Nederlandse Zorgautoriteit het definitieve OVA21 percentage (2,01%). Door de verwerking hiervan is de lastenverhoging door indexatie ca €2,7 miljoen minder dan de ca €7,5 miljoen in de Ontwerpbegroting.

Analyse ontwikkelingen

De analyse van de ontwikkelingen die het realiteitsgehalte en evenwicht in de vastgestelde begroting 2021 en de ontwerpbegroting 2022 mogelijk beïnvloeden, is in deelvragen uiteengerafeld:

- is de begroting reëel (a) en wat doen we met de extra incidentele middelen 2021 die gemeenten via de algemene uitkering ontvangen of die het rijk via een speciale uitkering beschikbaar stelt voor (specialistische) jeugdhulp
- met name voor spoedhulp (b) en
- wachttijdaanpak (c)?

a. Reële begroting

De vastgestelde begroting 2021 en de ontwerpbegroting 2022 zijn gebaseerd op de aanname dat de hoeveelheid in 2019 geleverde zorg constant blijft, en dat daarnaast een besparingseffect optreedt van taakstellingen (met name transformatieplannen). Om na te gaan of de hierop gebaseerde begroting voldoende reëel is, is gekeken naar de getalsmatige ontwikkeling van de jeugdhulpverlening. Overigens is deze cijferexercitie met de nodige slagen om de arm gedaan; de informatievoorziening is immers een onderdeel van het verbeterplan van de GRJR.

Opdracht A Pleeghulp

- In 2019 ontvingen ca 1.840 jeugdigen met pleeghulp. De budgetten in de begrotingen '21 en '22 zijn berekend op hetzelfde aantal (*uitgaand van gelijkblijvende gemiddelde kosten en prijspeil '21 resp. '22*).
- Daar komt bovenop dat de taakstellingen in de begrotingen '21 en '22 voorzien in extra pleeghulp, omdat daarmee een besparing mogelijk wordt op hulp met verblijf. Dit is vertaald in extra budget voor pleeghulp; voor 2021 genoeg voor ca 30 extra, in totaal 1.870 jeugdigen; voor 2022 genoeg voor ca 60 extra, in totaal 1.900 jeugdigen.
- Uit de voorlopige jaarcijfers 2020 blijkt dat meer dan 2.100 unieke jeugdigen zijn bereikt met pleeghulp. De gerealiseerde kosten zijn ca. €23,4 miljoen. Omdat in 2021 een grote campagne gaande is om meer pleeggezinnen te werven, moet worden aangenomen dat het aantal pleegkinderen, en de feitelijke uitgaven, minimaal op dit niveau zullen komen. Deze wenselijke ontwikkeling komt daarmee hoger uit dan het geraamde taakstellingseffect.

Voorgesteld wordt om voorzichtigheidshalve de begrotingen '21 en '22 voor pleeghulp minstens te verhogen naar het realisatieniveau 2020, waarbij om hetzelfde aantal jeugdigen te blijven bereiken dient te worden geïndexeerd naar prijspeil '21 resp. '22:

Budget Pleeghulp (X € 1 miljoen)	Te begroten bedrag	Er was begroot	Verschil
Begroting 2021	23,4 geïndexeerd cf Begr. 2021 is 24,0	21,8 (def)	+2,2 (wijz)
Begroting 2022	24,0 geïndexeerd cf ontw. Begr. 2022 is 24,5	22,9 (ontw)	+1,6 (def)

Dekking: Om deze structurele lastenstijging te dekken wordt voorgesteld om de geraamde baten uit inleg van de deelnemende gemeenten in gelijke mate te verhogen.

Opdrachten B Opname en C Langdurig verblijf

- In 2019 werden bij elkaar ca 1.350 jeugdigen geholpen met opname of langdurig verblijf. In 2020 was dat aantal lager (ca 1.265) maar de gemiddelde intensiteit nam toe, waardoor de uitgaven minder dan evenredig daalden en de jaarrekening een overschrijding laat zien.
- Met de begrotingen '21 en '22 kan ongeveer hetzelfde aantal worden geholpen (*uitgaand van gelijkblijvende gemiddelde kosten en prijspeil '21 resp. '22*). De opdrachten B en C zijn daarbij met elkaar verweven. Jeugdigen die een toekenning hebben voor opdracht B en niet terug kunnen keren naar huis of opgenomen kunnen worden in een pleegezin, stromen door naar opdracht C (wat gemiddeld de helft goedkoper is). Doordat de uitstroom van kinderen vanuit opdracht C naar het eigen netwerk, naar een zelfstandige woning of naar de Wmo of de Wlz achterblijft, blijven jeugdigen langer in opdracht B.
- De plannen die ten grondslag liggen aan de taakstelling zijn erop gericht om voor B en C een stijging van de totale en de gemiddelde kosten om te buigen door verbetering van doorstroom en uitstroom. De ontwikkeling van meer pleeghulp dan waarmee is gerekend (zie eerder) is hiervoor gunstig.

Geconcludeerd wordt dat vooralsnog kan worden aangenomen dat de budgetramingen voor B en C reëel zijn. Wel is extra aandacht nodig voor het risico op overschrijding.

Opdrachten D Daghulp en E Ambulante hulp

- In 2019 ontvingen bij elkaar ruim 11.000 jeugdigen daghulp of ambulante hulp. Met name voor de ambulante hulp is sprake van wachttijden. Er wordt bij het bereiken van de budgetplafonds geen hulp verleend tenzij sprake is van een spoedeisende situatie. Het

risico dat aan de orde is betreft niet zozeer de uitgaven als wel de mate waarin noodzakelijke hulp wordt geleverd (zie verderop).

Zolang deze beleidslijn van toepassing blijft kan worden geconcludeerd dat de begrotingen '21 en '22 reëel zijn.

Overige opdrachten

- Voor de overige opdrachten is het lastig om de lasten vooraf realistisch in te schatten. Het gebruik van landelijk ingekocht aanbod (LTA) en van buitenregionale plaatsingsmogelijkheden (BRP) is moeilijk te beheersen en voorspellen. Ondanks de tegenvallende realisatiecijfers is daardoor onvoldoende basis om extra budget te ramen. Wel zijn hier risico's aan de orde die nadrukkelijk moeten worden vermeld in de risicoparagraaf.
- Daarnaast zijn er gesubsidieerde activiteiten van JBRR en VTRR. Voor beide geldt dat er zorgen zijn over toereikendheid van de subsidie voor het werk dat zich aandient. Bij JBRR hangt dat samen met de ontwikkeling van het ondersteuningsaanbod voor de zogenaamde drangtaken en de overheveling van de drangtaken. Bij VTRR hangt dit samen met het aantal meldingen en onderzoeken dat mede door Corona lijkt op te lopen. Vooral nog wordt hiervoor extra aandacht gevraagd in de risicoparagraaf.
- Tot slot is er sprake van subsidiëring voor jeugdhulptrajecten in het kader van het adolescentenstrafrecht (ASR). De instroom van casuïstiek is niet beïnvloedbaar door de gemeenten en de GRJR. Voor 2020 was extra subsidietoekenning noodzakelijk. In de jaarrekening 2020 is dan ook een overschrijding van €0,77 miljoen zichtbaar. Op dit moment is al zeker dat voor 2021 minimaal eenzelfde overschrijding onvermijdelijk is en voor 2022 naar verwachting nog zal oplopen.

Het budget is voor 2021 en 2022 slechts geïndexeerd, voorgesteld wordt om de begrotingen '21 en '22 met de onvermijdelijke extra uitgaven op te hogen (met geïndexeerde bedragen):

Budget I2. ASR (X € 1 miljoen)	Te begroten bedrag	Er was begroot	Verschil
Begroting 2021	1,93 geïndexeerd cf Begr. 2021	1,15 (def)	+0,78 (wijz)
Begroting 2022	1,98 geïndexeerd cf ontw. Begr. 2022	1,18 (ontw)	+0,80 (def)

Dekking: Om deze structurele lastenstijging te dekken wordt voorgesteld om de baten uit inleg van de deelnemende gemeenten in gelijke mate te verhogen.

b. Spoedhulp

- Onder meer in onze regio zijn al langere tijd zorgen over de wachttijden met name in de specialistisch ambulante jeugdhulp (opdracht E) en meer recent de grote druk op de ambulante spoedhulp. Oorzaak van de stijging van de druk is een combinatie van maatschappelijke gevolgen van Covid-19, de al langer bestaande wachttijden en een gelimiteerd budget voor ambulante hulp door het sturen op het budgetplafond. Deze trend zet zich voornamelijk voort in 2021. Voor onze regio verwachten de aanbieders dat het aantal jeugdigen dat spoedhulp nodig heeft – en noodzakelijke vervolghulp - met circa 250 jeugdigen zal stijgen ten opzichte van 2020. Dit is instroom die wij niet kunnen opvangen met het huidige budget.
- De ontstane situatie heeft het GRJR-bestuur doen besluiten om voor 2021 het budgetplafond in opdracht E met € 4 miljoen te verhogen en via de kwartaalrapportages te monitoren hoe de uitnutting van de budgetten in E zich ontwikkelt. Er is gerekend op ca. 200

kinderen extra met een gemiddeld bedrag van ca €20.000 per spoedtraject (6 weken stabilisatie plus gemiddeld 43 weken behandeling). Deze verhoging van het budgetplafond is in maart per brief aan de gemeenteraden kenbaar gemaakt.

- Inmiddels is bekend dat het Ministerie van VWS extra geld beschikbaar stelt voor *“tijdelijke uitbreiding (ambulante en klinische) crisiscapaciteit jeugd-GGZ zodat aan de grote zorgvraag mede als gevolg van corona tegemoetgekomen wordt (specifieke uitkering € 50 mln).”* VWS heeft aangegeven *“deze middelen te verstrekken via een specifieke uitkering aan een beperkt aantal coördinerende gemeenten op basis van een ingediend plan. Daarin worden specifieke bestedingsdoelen opgenomen zodat de middelen beschikbaar komen voor aanbieders en jongeren. De kern is een tijdelijke uitbreiding crisiscapaciteit zodat aan de grote extra zorgvraag tegemoetgekomen kan worden.”*
- Voorgesteld wordt de begroting 2021 voor spoedhulp in lijn met te brengen met het AB-besluit van maart 2021 en voor de beoogde dekking hiervan een bijdrage van de n.t.b. coördinerende gemeente vanuit deze specifieke uitkering te ramen. Het aandeel voor de regio Rijnmond zal naar verwachting ca €4 miljoen bedragen maar het risico dat dit lager uitpakt moet worden opgenomen in de risicoparagraaf:

Extra budget E voor spoedhulp (X € 1 miljoen)	Te begroten bedrag	Er was begroot	Vershil
Begroting 2021	44,45 geïndexeerd cf Begr. 2021	40,45 (def)	+4,00 (wijz)

Dekking: Om deze incidentele lastenstijging te dekken wordt voorgesteld om voor hetzelfde bedrag baten te ramen uit beschikbaarstelling van specifieke uitkering (via coördinerende gemeente).

c. Aanpak wachttijden

- Met name voor ambulante hulp zijn de wachttijden al langer hoog. Sinds 2020 zien we een stijging van de wachttijd en het aantal wachtenden. Dit is mogelijk ook een effect van de tweede lockdown in verband met Corona. Dit leidt tot andersoortige en zwaardere problematiek (zoals eetstoornissen, suïcide), meer spoed/nood op de wachtlijst, langere trajecten door afzeggen consulten (dus minder ruimte voor nieuwe instroom) en tot slot uitval van personeel (waardoor nog minder ruimte voor instroom).
- Deze ontwikkelingen waren het afgelopen halfjaar aanleiding tot diverse acties en maatregelen. In de eerste plaats blijven we de gezamenlijke aanbieders van ambulante hulp verantwoordelijk houden voor maximale benutting van de capaciteit. We ontwikkelen samen met de aanbieders een nieuwe aanpak om de wachttijden naar beneden te brengen waarin triage en trajectregie centraal staan. Daarnaast geven we vorm aan een doorbraakaanpak voor kinderen met jeugdbeschermingsmaatregel. Ondertussen sturen we erop dat gegevens over kinderen op de wachtlijst bekend zijn bij de betreffende gemeente, zodat waar mogelijk alternatieve oplossingen worden ingezet. Ter ondersteuning van de sturing op de wachttijden verbeteren we met voorrang de informatievoorziening hierover.
- Als gemeenten en aanbieders in de regio hebben we in februari 2021 een gezamenlijke brief aan het Ministerie van VWS gestuurd met een oproep voor extra budget. VWS heeft inmiddels bekend gemaakt dat via de Algemene Uitkering extra geld beschikbaar komt voor zowel regionale inzet (255 miljoen) als lokale inzet (238 miljoen): *“Dit deel richt zich op meer regie op het beperken van de olopende onverantwoorde wachttijden i.c.m. de escalatie van*

de wachtlijsten a.g.v. de toegenomen en geëscaleerde zorgvraag door corona. Daarmee heeft dit bedrag twee dimensies:

- Daar waar bij specialistische jeugdhulp wachttijden zijn die boven een redelijke norm stelt het de (samenwerkende) gemeenten in staat de wachtlijsten terug te brengen naar de norm. Dit vereist een actieve inzet van gemeenten in een goede samenwerking met zorgaanbieders.
- Daar waar bij de specialistische jeugdhulp de wachttijden reeds zijn teruggebracht tot op of onder de norm is dat veelal ten koste gegaan van andere noodzakelijke uitgaven dan wel lastenstijgingen en bieden de extra middelen soelaas om die verdringing te compenseren.

De raming is gebaseerd op het bedrag dat nodig is voor het in zorg nemen van de kinderen die bij regionaal ingekochte specialistische jeugdzorg onnodig lang wachten op zorg. Aangezien er geen landelijk beeld is, is dat cijfer gebaseerd op een extrapolatie van de via de VNG door gemeenten aangeleverde input.”

- De bedragen en extrapolaties die VWS noemt zijn in overwegende mate afkomstig van de regio Rijnmond. In de lobby hebben wij de omvang van de wachtlijst uitgedrukt als voorraad ‘onderhanden werk’ waarvan de omvang uitkomt op circa €15 miljoen euro per jaar. Dit is gebaseerd op het aantal kinderen dat langer wacht dan de zgn. Treeknorm (14 weken), vermenigvuldigd met de gemiddelde kosten per jaar voor hulp waarop wordt gewacht.
- Voor de acute aanpak van de wachttijden voor de regionale hulp worden momenteel concrete plannen uitgewerkt. Deze projectmatige aanpak met de huidige regionaal gecontracteerde zorgaanbieders is erop gericht om binnen de huidige contracten meer wachtenden te helpen zodat de gemiddelde wachttijd weer onder de Treeknorm komt. Deze projectmatige aanpak komt náást de ingezette structurele maatregelen (transformatie, nieuwe inkoop, uitwerking regiovisie) om het opnieuw oplopen van de wachttijden vanaf 2023 te voorkomen.
- Voor de aanpak van de wachttijden is in samenspraak met de aanbieders een periode van drie jaar (steeds met €15 miljoen op jaarbasis) ingeschat. In de projectaanpak kunnen voor 2023 nog geen verplichtingen worden aangegaan omdat de huidige contracten lopen tot 31 december 2022. Ook is het wenselijk om eerst preciezer te bepalen welke projectdoelen binnen de lopende contractperiode moeten worden bereikt. Een en ander komt terug in de Kadernota 2023 en wordt in de meerjarenbegroting nu nog als PM opgenomen.

Voorgesteld wordt om voor 2021 en 2022 (de lopende contractperiode) tweemaal incidenteel €15 miljoen op jaarbasis extra in te zetten om het project Aanpak wachttijden uit te voeren. Voor 2021 komt dit neer op extra investering in het tweede halfjaar van €7,5 miljoen. Gezien de concrete toelichting op de extra middelen van VWS wordt voor dekking hiervan een beroep gedaan op de in 2021 incidentele extra algemene uitkering van €15 miljoen. Voor 2022 is de extra investering voor het hele jaar €15 miljoen en hiervoor wordt een beroep gedaan op het resterende deel van de incidentele extra algemene uitkering van €15 miljoen. Per saldo zal de GR-begroting 2022 moeten worden vastgesteld met een incidenteel tekort van €7,5 miljoen. Dit dient goed te worden toegelicht om te voldoen aan het toetsingskader van de provincie. Gezien het op 27 mei bekend geworden zwaarwegend advies vanuit de arbitrage tussen VWS en VNG, is heel waarschijnlijk dat het nieuwe kabinet de rijksbijdragen voor jeugdhulp ook vanaf 2022 substantieel verhoogt. In de loop van 2022 kan de begroting hierop worden aangepast om het begrotingstekort te dekken in plaats van pas achteraf te laten bijbetalen. Het advies geeft aan dat er vanaf 2022 1,9 miljard aflopend tot 0,8 miljard in 2028 nodig is.

Extra budget E Project Aanpak Wachtijden (X € 1 miljoen)	Te begroten bedrag	Er was begroot	Verschil
Begroting 2021	7,5	0 (def)	+7,5 (wijz)
Begroting 2022	15,0	0 (ontw)	+15,0 (def)
Begroting 2023	PM		

Dekking: Ter dekking van deze incidentele lastenstijging wordt voorgesteld om de baten uit inleg van de deelnemende gemeenten voor 2021 en voor 2022 met €7,5 miljoen te verhogen. **Voor de verdeling hiervan wordt niet de vlaktaks gebruikt maar de verdeling van de extra middelen via de algemene uitkering. Op deze manier is de verhoging voor gemeenten zo budgettair neutraal mogelijk.** Voorgesteld wordt om de begroting 2022 met een incidenteel tekort van €7,5 miljoen vast te stellen.